

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, szombat 1910. június 18.

137 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefontárcsája (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy órára 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Kereskedelmünk.

Régóta hangoztatott mondás, hogy a magyar ember nem jó kereskedő. A magyarországi kereskedelmet kezdettől fogva idegen nemzetek fiai közvetítették és még ma is tekintélyes azoknak a magyarországi kereskedőknek a száma, akik bár hosszú évek óta a magyar föld kenyerét eszik, még se tartják ezt az országot hazájuknak.

Hogy a rendi alkotmány eltörlése előtt miért nem foglalkozott magyar ember kereskedelemmel, annak többféle oka van, amely okok közül a legfontosabb, de egyszersmind a legjelentősebb is magának a rendi alkotmány társadalmának a világnézete.

A nemes ember nem tartotta magához méltó foglalkozásnak a kereskedést, mert az lealacsonyította volna őt azokhoz a jött-ment kufárokhöz, akik akkortáiban hazánkban a kereskedelemnek csaknem kizárólagos faktorai voltak, nem nemes ember pedig azért nem kereskedett, mert nélkülözte a személyes szabadság és a tulajdon felett való feltétlen rendelkezési képesség jogállapotát, tehát azt az állapotot, amely nélkül virágzó kereskedelem el sem képzelhető.

Másik ok, amely miatt a kereskedelem csak nehezen fejlődhetett az volt, hogy a kereskedőt nem tartották a társadalom olyan hasznos tagjának, mint a földművelőt, vagy a mesterembert, mert azt vitatták, hogy a kereskedő nem állít elő új javakat, hanem abból él, hogy drágábban adja el a portékát, amit a termelőtől olcsó áron beszerezett és ilyenformán tulajdonképpen csak élősködő tagja a munkás emberi társadalomnak.

A nemzetgazdaságtan tudós buvárijainak köszönhetjük, hogy *megdöntötték* ezt a téves nézetet, mely *fügyszólván* az egész világ kereskedelmére százados bilincseket vert és bebizonyították azt, hogy akkor, amikor a kereskedő a termelt anyagot saját kockázatára elszállítja a termelőtől, a fogyasztó közönséghez, ha bár közvetve ugyan, de szintén produktív munkát végez, mert az által, hogy a termelőt megkíméli e szállítás és értékesítéssel járó idővesztésektől, lehetővé teszi hogy a termelő egyedül és kizárólag csak a termeléssel foglalkozhassék és ilyképpen szakmájában nagyobb gyakorlatot szerezvén, sokkal több és jobb minőségű árut állíthasson elő. A fogyasztónak is nagy szolgálatot tesz a kereskedő az által, hogy a raktárában felhalmozott árukkal a kereslet gyors és egyenletes kielégítését biztosítja.

Mikor ezek a tanok a kereskedő osztályllyal szemben fenállott előítéleteket eloszlatták, a kereskedelmi élet mindenfelé csakhamar feléledt és rövid idő alatt minden országban keletkezett egy szakszerűen képezett tagokból álló tekintélyes kereskedőosztály, mely amellelt,

hogy az illető ország gazdasági életének fejlődését és népvagyónosodást jótékonyan előmozdította, a közművelődésre is nagy hatást gyakorolt.

Csak mi nem beszélhetünk ilyen tanult emberekből álló kereskedő osztályról. Minálunk, a ki nem lett iparos, az mind valamiféle hivatalnok, egyszóval cimmel és ranggal bíró ur akar lenni.

Bizony édes kevés a kivétel, mert csak elvétve akad nálunk, olyan magyar kereskedő, a ki a kereskedelmi élet küzdelmes terén felmerülő nagyobb feladatok megoldására is mer vállalkozni. A legnagyobb rész vagy képtelen, vagy pedig bátortalan a nagyobb kockázattal járó, de egyszersmind nagyobb nyereséget is ígérő vállalatok keresztülvételére, mert hiányzik nála az önbizalmat ébresztő kereskedelmi szakműveltség.

Az a néhány nagyobb magyarországi kereskedő ház, amelyeknek vezetői bírnak valamelyes külföldön elsajátított kereskedelmi műveltséggel, csak alig jöhet számításba, mert majdnem kivétel nélkül idegen szellemben, idegen nemzetek szokásai szerint akarják fejleszteni a mi kereskedelmünket, a mi által, sokszor épen az ellenkezőt az elsatnyulást és a minden téren észlelhető kereskedelmi pangást mozdítják elő.

Ideje volna, hogy most, a mikor magunk erejéből, nem egy kapzsi érdekléssel küzdve még odáig jutottunk, hogy a művelt világ minden államával kereskedelmi szerződésben állunk, mink is nagyobb súlyt fektessünk a belföldi és kiviteli kereskedelemre és gyermekeink neveltetési irányának megválasztásakor számot vessünk azzal a kérdéssel, hogy kegyelem kenyéren tengődő uracsra, vagy szorgalmas és tanult kereskedőre van-e jobban szüksége a társadalomnak. Huzzuk le fiánkról az urhatnamság feszes köntösét zsenge ifjuságuk korában, a mikor még nem érzik annak veszedelmes szorításait és neveljünk belőlük egyenes gondolkodású kereskedőket, akik felmerik venni a versenyt a világ bármelyik nemzetével, mert nem lehet az, hogy éppen csak a mi fajunk egyedül volna képtelen arra az emberi tevékenységre, amelyre nálunknál sokkal szerényebb szellemi és anyagi tulajdonságokkal szűkölködő nemzetek fiai sikerrel vállalkoznak.

Tagadhatatlan, hogy az utóbbi néhány évtized alatt így is nagyon fellendült a régi viszonyokhoz hasonlítva nálunk a kereskedelem, de másrészt meg az is bizonyos, hogy épen a kereskedőink sokféle nemzetisége miatt a külföld, mind a mai napig csak elvétve vesz rólunk mind egységes önálló kereskedő nemzetről tudomást és nem is várhatjuk ennek az állapotnak jobbra fordulást mindaddig, a míg művelt magyar kereskedő osztály megteremtéséről nem gondoskodunk, mert csak igazi

magyar kereskedők adhatják meg kereskedelmünknek a magyar jellegét és csak ilyképen szerezhethetjük meg a külföld osztatlan nagybecsülését nemzetünknek ezen a téren is.

UJDONSÁGOK.

— A választói lista. A központi választási bizottság közli, hogy a jövő évi képviselőválasztási lista ellen benyújtott felszólalásokat és észrevételeket július elsejétől huszadikáig veszi tárgyalás alá. A választási bizottságnak erre vonatkozó határozatát július huszadikától harmincadikáig a városházán közszemlére fogják kitenni. A bizottság döntése ellen a Kuriához intézendő kérvényeket pedig augusztus elsejétől szeptember elsejéig lehet benyújtani.

— Uj raktár épület a Piazza Zichyn. Nemcsak a közönség, hanem az állomási személyzet is már régóta panaszkodik, hogy a raktári irodák a pályaudvar különböző részén vannak elhelyezve s így egyöntű gyors munka majdnem lehetetlenné van téve. A panaszokat végre az Államvasutak igazgatósága is megsokalta s elhatározta, hogy a Viale Deák s a Piazza Zichy sarkán hatalmas palotát építtet, melyben összpontosítják a jelenleg szétszortan működő raktári irodákat s itt helyezik el az áru fel és leadási pénztárt is. A raktári alkalmazottakról sem feledkeztek meg ez alkalommal, akik részére a modern higiénia követelményeinek figyelembevételével készítenek lakásokat. Ezenkívül itt helyezik el a vendégszobákat is, hogy a hivatalos ügyekben Fiumében tartózkodó igazgatósági s üzletvezetői tisztviselők kényelmes lakásra találjanak. Gondoskodnak még egy nagyszabású tanács-teremről is, hogy a vasut ne legyen kénytelen minden alkalommal a tengerészeti hatóság üléstermét igénybe venni. A végleges tervek azonban még nincsenek készen, minthogy még nem döntöttek afölött, hogy az új III. b. sz. rok palota hány emeletes legyen. Az osztálymérnökség ugyanis három, az igazgatóság pedig négy emeletes házat kíván építtetni. Ezzel kapcsolatban a Piazza Zichyn levő 30—35. szám földszintes raktárakat emeletes raktárakká alakítják át.

— Magyar színészek trieszti estélyen. Az Osztrák Lloydnak Fiumében is köztiszteltében álló vezérigazgatója, Frankfurter Albert és előkelő gondolkodású neje — egyébként bájos honfitársnőnk — Triesztbe való költözésük óta sem szüntek meg magyar művészet stápolói és lelkes pártfogói lenni. Szombaton este pazarul berendezett trieszti vitlájukban és az azt körülvevő kertben mintegy százhatvan vendég számára nagyszabású estélyt rendeztek, melyen többek között megjelentek: Hohenlohe herceg

trieszti helytartó, volt osztrák miniszterelnök, Khuen-Bélási gróf helytartósági osztályfőnök, Couarde altengernagy, Koen ellentengernagy, Lutterst és Desepi bárónók, Manussi rendőrigazgató, Richetti alpolgármester, Frigyesy és Vivante igazgatók, Gontilomo, a Credit-Anstalt trieszti fiókjának igazgatója, Richetti a „Generali” biztosító társaság igazgatója s még igen számosan Trieszt legfelsőbb köreiből. A megjelent előkelőségeket Frankfurter igazgató és neje magyar hangversennyel szórakoztatta, melynek egyes számai akkor még Triesztben időzött szintársulatunk öt meghívott tagja és pedig Haller Irma, Erneyi Aurélia, Székely Gyula és Kondor Miklós, továbbá Bérczi Gyula mint rendezők látták el. Színészeink, akik számára ez a fellépés egyúttal fejedelmi honoráriumot is jelentett, alig tudtak betelni a vendéglátó Frankfurter család szeretetreméltóságával és lebilincselő nyájasságával, amely feledhetetlenné tette számukra ezt az estélyt. A megjelent előkelőségek lelkes tapsokban részesítették magyar művészeink minden egyes előadott számát.

— **Fiume idegenforgalma.** A rendőrség kimutatása szerint január elsejétől június tizenötödikéig 25,862 idegen kereste fel Fiumét. Előreláthatólag az év végéig az idegenforgalom meghaladja az ötvenezretet.

— **Emberölési kísérlet sorsolásért.** A júniusi esküdszéki ciklus holnap harmadik napján tárgyalják Seksic Hubert zárai illetőségű tengerész bűnügyét, aki május huszonhatodikán Zitko Józsefet agyon akarta lőni. A vádirat szerint Seksic az említett napon egyik osztrákban mulatozott, majd revolverét akarta kisorsolni, hogy az így szerzett pénzen tovább mulathasson. Zitko József is vásárolt egy számot, mikor azonban fizetésre került a sor, megtagadta a fizetést. Ebből éles szóváltás keletkezett közöttük, melyet a Giardino Publico-ban folytattak. A vita hevében Seksic itt hirtelen előlőntotta a revolverét s mintegy négy lépés távolságról rálőtt ellenfelére, majd közvetlen közelből még két lövést tett, úgyhogy Zitkot súlyos sérüléssel szállították a kórházba. Az ügyesség a vizsgálati fogságban levő Seksicet emberölés kísérletének büntetével vádolja s a holnap tárgyaláson Pillepich Umberto, Medvedich Mario, Buttarini József, Mihalich Mihály, Postogna Antal és Napetané tanukat, valamint a két orvost hallgatják ki.

— **Az „Atlantica” fejlesztése.** Már ismételtetn foglalkoztunk a kormányának a magyar tengerhajózás fejlesztésére vonatkozó terveivel. Ezekkel kapcsolatban „Az Est” mai száma az Atlantica tengerhajózási társaságra vonatkozólag a következőket közli:

Az „Atlantica” tengerhajózási részvénytársaság nagytervű tervekkel foglalkozik és holnapután emeli föl a részvénytőkét négy millió koronáról hat millió koronára. Értesüléseink szerint a társaság igazgatóságának az a terve, hogy hajójáratokat szervez Fiuméból a kínai és indiai partokra. Továbbá, hogy Erdély kivitelét a dunai tengeri kikötőktől, Brailán és Galatzon át közvetíti a nyugat-európai kikötőkbe, Rotterdamba, Antwerpenbe, Liverpoolba és más nagyobb kikötőkbe. E célból már is hat új hajót rendelt meg, melyeknek összesen harmincháromezer tonna súlyuk van. Az új hajókat november és január között állítják be a forgalomba. Az indiai járatokat pedig már 1911 január 1-én megindítják. Egyébként az „Atlantica” egész hajózási programját memorandumban foglalva átadta a kereskedelemügyi miniszternek. Hogy az egyes társaságok programját kik és mikor fogják megvalósítani, az még nagyon is a távoli jövő kérdése.

— **A vasutasok nyugdíjpotló intézménye.** A kereskedelemügyi miniszter a múlt hó végével a magyar kir. államvasutak alkalmazottai részére a lakbérnyugdíj-intézményét léptette életbe. Az életbe léptető rendelet szerint azonban az első évi hozzájárulások nagy terhet róttak volna az alkalmazottakra és ezért a „Magyar Vasuti és Hajózási Klub” a rende-

let megjelenése után rögtön a terhek enyhítése érdekében tett lépéseket. Marx János elnök e kérelem alapján kieszközölte, hogy az első évi hozzájárulás összege 36 hónapra felosztva kisebb részletekben legyen befizethető.

— **A szinpártoló egyesület közgyűlése.** A szinpártoló egyesület tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. A titkári és pénztárosi jelentés után tárgyalás alá került az a tervzet, mely szerint a fiumei szintársulat ezentul május hónap második felétől június végéig játszana. A közgyűlés elhatározta, hogy ez ellen a leghatározottabban állást foglal és azt kívánja, hogy a szintársulat április közepén kezdje meg az előadásokat és csak május végéig maradjon nálunk. Elhatározták továbbá, hogy az egyesület felir a kultuszminisztériumhoz, hogy ezentul a pozsony-fiume-kaposvári színházakat igazgató választásánál neki is beleszólási jog biztosítsák. Végül a jövő évi bérletgyűjtés ügye került tárgyalásra, amellyel behatóan az őszi első választmányi gyűlés fog foglalkozni.

— **Fontos vasuti értekezlet Fiumében.** Ma a reggeli gyorsvonattal több vasuti külföldi értekezlet Fiuméba, hogy néhány fontos ügy helyszíni tárgyalásán vegyen részt. A társaság tagjai közt van algyői Kotányi Zsigmond udvari tanácsos, máv igazgató, Mezei Dezső igazgatósági főellenőr, Hoszpozky Alajos a kereskedelemügyi minisztérium miniszteri tanácsosa. A fővárosiakhoz Zágrábban Bacsinszky Vladimir zágrábi üzletvezető, Pellet Ignác forgalmi felügyelő, Ujhelyi dr. fogalmazó s Bodnár Béla ellenőr csatlakoztak. Kotányi igazgató ma délután résztvevő a raktárvállalat közgyűlésén, majd ma és holnap vezetni fogja a Viale Deák át-hidalási, a fűtőháztelep s az első rendezési pályaudvar elhelyezési s más egyéb vasuti építkezésre vonatkozó tárgyalásokat. A Viale Deák át-hidalási tervzetének tárgyalásán a város képviselői is résztvesznek, hogy a tetemes költséghez való hozzájárulási arányokat megállapíthassák. A kiküldöttek előreláthatólag több napig maradnak Fiumében.

Itt említjük meg, hogy július negyediken ismét fontos vasuti értekezlet lesz Fiumében, mely alkalommal az új elevátor helyének megállapításával fognak foglalkozni.

— **A Quarnero rt. közgyűlése.** A Fiumében székelő Quarnero rt. június 11-én tartotta évi közgyűlését. Az évi jelentés a társaság vállalatának újabb fejlődését konstatálja. A mérleg 139.015 koronát mutat ki a közgyűlés rendelkezésére álló tiszta nyereséggel. Az évi jelentés és a mérleg elfogadása után a közgyűlés 4 K = 2 százalék osztalék fizetését határozza el. A társaság eddigi főrésztulajosa a Nemzetközi hálókocsi társaság, részvényeit Volosca községre ruházta át. A változott viszonyok arra bírták az igazgatósági tagokat, hogy állásukról lemondjanak. Igazgatósági tagok lettek Volosca község képviselőin kívül: Khitel Jaroslaw udvari tanácsos, Sachs Henrik dr. és Wortmann Róbert.

— **Incidens a papírgyári tűznél.** Jelenítettük, hogy tegnapelőtt a papírgyári tűznél kinos incidens történt Jellouschegg dr. rendőrségi és mentőorvos s Masuranich susáki rendőrtisztviselő között. A susáki rendőrtisztviselő ugyanis önhatalmúlag el akarta távolítani a mentőorvos vöröskeresztes fiumei színű karszalagját s ezt csak Zmaics báró kerületi főnök közbelépése akadályozta meg. Most arról értesülünk, hogy Jellouschegg dr. a történetről jelentést tett Blasich Mario dr. városi tiszt főorvosnak a vizsgálat megindítását kérve.

— **Gyujtogató kereskedő.** Ma éjjel két óra után a san nicoloi rendőri kirendeltség telefonon jelentette a fiumei rendőrségnek, hogy a Marceglia Vince tudójánát képező házban, ahol Marceglia Antal köszén és fa üzlete van, tűz ütött ki. A körjáratot járó rendőr úgy vette észre a lappangó veszedelmet, hogy az üzlet vasablak táblája és ajtaja átmelegedett s a hasadékon füst tört elő. A tűzoltók s a rendőrség részéről Pecenin inspekciós rendőrtiszt csakhamar a helyszínre siettek s betörve az ajtót, hozzáláttak az oltáshoz, ami csakhamar sikerült is. Ekkor vették csak észre, hogy a

házat s a tűzoltókat nagy veszedelem fenyegette, mert az egyik fallal elzárt raktárban egy hordó petróleum és egy hordó benzin is volt. A falon azonban mintegy fél négyzetméternyi lyuk tátongott s a tűz már idáig is átsapott, úgy hogy ha a veszedelmes elemet nem sikerült volna gyorsan elfojtani, a ház a bentlevőkkel együtt menthetetlenül a levegőbe röpült volna. Mikor a csendőrtiszt a károsultat kikérdezte, ez zavart feleleteket adott, majd azt mondotta, hogy a falon levő lyukról nem tud semmit. Minthogy viselkedése mindig gyanúsabb lett, a rendőrség Marceglia Antalt letartóztatta. Megállapították, hogy az üzlet ötezer koronára volt biztosítva egy magyar s egy horvát intézetnél. Az elégett s a tűzoltás közben elértéktelenedett áru mintegy hatszáz koronára becsülhető. Marceglia ma átkísérték az ügyészség börtönébe.

— **Zenélő Magyarország.** A „Zenélő Magyarország” a magyar családok közkedvelt zeneműfolyóiratának 408—409-ik füzeté most jelent meg és a következő újdonságokat tartalmazza: Lengyel Miska „El van az én boldogságom temetve” hangulatos magyar dal. Haubner Károly 2 új magyar dalát 1. „Bus nótákat fűtőház szél”. 2. Félegyházi csárdást. Siposs Antal „Mikor az éj a földre szállott” 2 zongora darabot. Révfy Géza „A nagy kalap” című hatasos cabaret számot. Magócsy Miklós „Süsd le szép szemed én kedvesem” bájos dalkeringőt. Fucik Gyula „Serenade Melancolique” salon darabot.

Havonja két hasonló gazdag tartalmu füzet jelenik meg egy négy Jévi 3 korona előfizetésért, melyben a hazai és legnevesebb külföldi zeneszerzők legjobb szerzeményeit kapja az előfizető. Az előfizetési díjakat a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalához Budapest, VIII. József-körut 11. kell küldeni.

— **Az elhagyott leány nyilatkozata.** Takács Katalin, akit Kráhl Károly ellen elkövetett merénylete ügyében tudvalevőleg felmentett a bíróság, ma szerkesztőségünkben járt és tegnapi hírünk helyreigazításaképpen annak közzétételére kér bennünket, hogy neki Kráhl ellen újabb merénylet elkövetni nincs szándékában.

Ezzel szemben a rendőrség fentartja abbéli értesülését, hogy a leány tényleg újabb merényletellel fenyegetődzik.

— **A névmagyarosítás reformja.** A belügyminiszter, mint értesülünk, legközelebb rendeletet bocsát ki, melynek az a célja, hogy a névmagyarosítást még egyszerűbbé és költségmentessé tegye. Eddig tudvalevőleg koronás bélyeget kellett a kérvényre ragasztani. A folyamodónak azonkívül keresztlevelet, erkölcsi és illetőségű bizonyítványt kellett mellékelnie. Ez okmányok beszerzése nemcsak költségesek, de idővesztést is jelentenek és ezért bizonyára sokan nem folyamodtak névmagyarosításért, noha különben szívesen magyarosították volna nevüket. Hogy tehát a névmagyarosítást egészen megkönnyítsék, a miniszter úgy akar intézkedni, hogy teljesen költség nélkül való legyen s a keresztlevelet kivül más okmányt ne kelljen mellékelni. A kérvényező erkölcsi életéről és illetőségéről majd hivatalosan szereznek információt a minisztériumban a kérvényben felsorolandó adatok alapján.

— **A dalmáciai vasut.** A dalmáciai vasut, a melynek kiépítésére a magyar kormány a legutolsó kiegyezési törvényben kötelezte magát, hir szerint, az eredeti tervtől eltérő arányban fog kiépülni. Az a terv, amely a koalíciós kormány idejében az engedményes konzorcium által készült, a vasut építési költségeit 200 millióra értékelte, ebből az összegből azonban már Kossuth minisztersége alatt töröltek néhány milliót, Hieronymi kereskedelemügyi miniszter pedig az átdolgozott költségvetést is sokalta s újra felülvizsgáltatta a terveket. Most azonban a régi tervektől teljesen eltérő új tervvel állott elő Wrbna osztrák kereskedelemügyi miniszter. Budapestben volt s ez alkalommal Hieronymival a dalmát v. sutak új irányáról tárgyalt. E szerint Novi-tól Kninig az Una-folyó mentén vezetnék az új vasutat s ez a vonal 75 kilométerrel volna rövidebb a régi tervnél. Az osztrák kormánynak inkább érdeke az új terv megvalósítása, mint a régié. Mert az új vonal a spatolói kikötőhöz létesítene egyenes összeköttetést s ezzel Dalmáciának régi óhaja teljesülne.

A spalatói tengeri kikötő forgalma az osztrákok által óhajtott vasuti terv megvalósítása esetén rendkívül nagy mértékben növekedne s illuzóriussá teszi azt a törekvést, amely a fiumei tengeri kikötő forgalmának élénkítésére irányult. Ha az osztrák kormány terve sikerül, meg kell változtatni a kiegyezési törvénynek a dalmáciai vasut kiépítésére vonatkozó határozmányait.

Távirat ◀ Telefon

A miniszterelnök a királynál.

BÉCS, jun. 17. Khuen-Héderváry miniszterelnök ma délután Bécsbe érkezett. A miniszterelnök a pályaudvarról egyenesen Schönbrunnba kocsizott s fél két órakor jelent meg a királynál magánkihallgatáson.

Lukács a királynál.

BÉCS, jun. 17. Lukács László pénzügyminiszter tegnap este ideérkezett s a magyar házban szállott meg. Ma délelőtt fél tíz órakor Schönbrunnba hajtatott, ahol a király pontban tíz órakor magánkihallgatáson fogadta. Lukács audienciája majdnem egy órán át tartott, mely alkalommal jelentést tett a királynak a reszortjába tartozó összes ügyekről, de különösen az indemnitási törvényjavaslatról.

Kihallgatás után a miniszter visszament a magyar házba, ahol a délelőtt folyamán felkereste őt Rothschild Albert báró. Lukács miintegy fél óráig tanácskozott Rothschilddal. A pénzügyminiszter ezután meglátogatta Bilinsky közös pénzügyminisztert, majd délután Budapestre utazott.

A tegnapi pótválasztások

eredménye.

BUDAPEST, jun. 17. *Peéren* Németh Károly munkapártit 69 szótöbbséggel választották meg Markos Gyula Justh pártival szemben.

Székelyhidán Fráter Lóránd Justh-pártit öt szavazattöbbséggel megválasztották Molnár Ákos Kossuth pártival szemben.

A *mohácsi* kerületben Andrics Tótor munkapárti 143 szavazattöbbséggel győzött Prakatúr Tamás néppárti felett.

A mai pótválasztások.

BUDAPEST, jun. 17. A mai napon két kerületben folyik a pótválasztás. A délután egy óráig beérkezett hivatalos jelentés szerint

Sárkeresztúron a Justh párti Madarász Józsefnek délben 156 szavazata volt a munkapárti Fiáth György báró 187 szavazatával szemben.

Zentán déiben Ellinger Jenő Kossuthpártinak 180, Mikosevics Kanut munkapártinak pedig 194 szavazata volt.

Fáklyásmenet egy új képviselőnek.
KISJENŐ, jun. 17. Wenckheim László gróf pártonkívüli hatvanhetest a tegnapi pótválasztáson 1246 szavazattal képviselőnek választották meg Goga Oktavian nemzetiségi jelölt 1034 szavazatával szemben. Weinckheim gróf este 9 órakor érkezett ide a mandátum átvételére. A lakosság fáklyásmenetet rendezett a képviselő tiszteletére.

Az albániai lázadás.

ÜSZKÜB, jun. 17. Albánia északi részéből ismét aggasztó jelentések érkeznek. A lázadó albánok megint egyesültek, bőven el vannak látva lőszerezéssel és elkeseredett ellenállásra készülnek.

Öngyilkosság szigorlat miatt.

BESZTERCEBÁNYA, jun. 17. Répássy Elemér, Répássy főispán fia ma reggel agyon-

ölte magát s nyomban meghalt. Tették oka az volt, hogy jogi szigorlata nem sikerült.

Nyomdászsztrájk.

BÉKÉSGYULA, jun. 17. Az itteni nyomdatulajdonosok nem tudtak megállapodni a sztrájkoló szervezett nyomdászokkal s ezért elhatározták, hogy ezentul csakis szervezetlen nyomdászokat fognak szerződtetni.

Eltűnt lázúr.

BUDAPEST, jun. 17. A budapesti főkapitányságon bejelentették, hogy Jancsó József dugszadrag szombathelyi háztulajdonos a napokban a repülő versenyek alkalmából Budapestre jött. Jancsó a megérkezés után eltávozott lakásáról s azóta eltűnt. Hozzá tartozói azt hiszik, hogy bünténynek esett áldozatul.

Istenitélet Orsován.

ORSOVA, jun. 17. Tegnap este hirtelen vihar keletkezett, melyet szakadatlan villámlás kíséretében felhőszakadás követett. Mintegy fél óráig tyuktojás nagyságú jég is esett. Hajnalban a harangokat félreverték, mert a Cserna folyó kilépett medréből s mintegy két méternyi magasban elöntötte a mezőket. A szennyes hullámokban emberi hullák s állati tetemek és gazdasági eszközök uszkáltak. A víz a jablonikai hidat elvitte s számos telefon- és távirópóznát is elsodort. A megyéből érkező jelentések szerint sok község *nyomtalanul eltűnt a föld színéről.* A vasuti- és kocsiközlekedés fenakadt. A katonák és tüzölők emberfeletti erővel dolgoznak.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó áron.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenvez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazene.

TULAJDONOS:

ifjú BUDAI KÁROLY

Perosa Péter - Fiume Via Remai 1.

Nagy papirkárpit raktára.

A legelső gyárakból való, legújabb mintaju fali tapéták nagy választéka olcsó áron.
Elvállal bármely festő-, dekorateur-s papirtapéta-munkát kifogástalan s szép kivitelben.

- PECINE - KLOTILD-FÜRDŐ - SUSÁK -

A fürdő teljesen ujonnan van berendezve
Meleg tengeri fürdő. Napfürdő. 25 ujonnan beburkolott szoba.
Telefon 472. sz. - PENZIÓ NAPONTA 5-6 KORONAIG. - Telefon 472. sz.

:-: A hangversenyek alatt nincs belépti-dij. :-:

:-: RESCH ANTAL tulajdonos. :-:

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

Kőbányai Polgári serfőző gyártmánya.

Szt. István védjegyű
Dupla Malátasör
tavaszi csapolása!

Fiumében!
a Magyar vendéglőben
Riva Szápáry.
Trattoria Apollo Viale Deák
Gambrinus Buffet-ben
Via del Lido.
Andemo dal Tita Via S. Girolamo.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett.
Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kifünő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Elegáns vendégszobák tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos:
LIBERMANN IZSÓ
Telef. 11-49

BONAVIA

nagyszálló és étterem
Via Edm. de Amicis 4 Fiume
56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

Jól szabott és kidolgozott finom ruhák

készülnek nálam alanti áron:
Angol szövet saccoöltöny K 50.- — 90.-ig.
" felöltők " 52.- — 100.-ig.

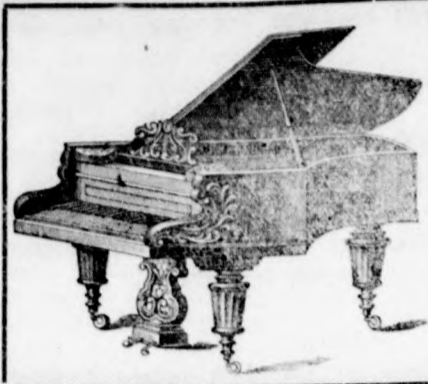
Szövetekből nagy raktár.
● GRÜN-BENŐ, férfiszabó ●
FIUME - Piazza dei Capuccini 4 sz. - FIUME

2 évi jótállás.
VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.-
„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.
Kapható Fiumében: a Prodam, Catti, Mizan és Budak-féle gyógyszerárakban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő, és Papp Rudolf drogeriájában. Erd. Árjegyzék ingyen az „OLLA“ Gummiközpontól Wien II 297 Praterstr. 57.

- A legmagasabb árban veszek -
uraságoktól levetett ruhákat

BROTT LAJOS
vegytisztító Vicolo Germania I. sz.

Zongora-terem és kölcsön-intézet

== ŠALAT K. - FIUME ==
CORSO 12, I. em. - Telefono 819

Legnagyobb választék Fiumében zongorákban, pianinokbaz stb. a legelső gyárakból.
== Kényelmes részletfizetés. ==
Tíz évi jótállás. Régi zongorák vétele és becserélése. Bérletbe csakis kitűnő, új hangszerek adatnak.
== Javítás és hangolás ==

Nemes Henr. bazarja Fiume v. Fiumara 4. a legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás. Nagy választék mindennemű cipőkben harisnyák szalmakalapok fehérnemű utazási cikkek konyhaeszközök, diszműtárgyakban stb. Gyermekekcsik, Játékkártya elárúsítás.

☛ Telefon 474. szám. ☚

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via del Mercato coperto 3. sz. alatt a mai kor igényeiknek megfelelően berendezett **fűszer és csemege üzletet** nyitottam. Minden törekvésem oda irányul, hogy tisztelt vevőimet a legmesszebbmenő figyelmes kiszolgálásban részesítsem. Raktáromon mindenkor friss és elsőrendű fűszer, csemege, bel- és külföldi sajtok, konzervek, friss töltésű ásványvizek igen előnyös áron kaphatók.

Tisztelt vevőim kényelmére mindenkor friss kenyeret is raktárou tartok az első fiumei kenyérgyár gyártmányaiból.

Szíves pártfogást kérve, vagyok mély tisztelettel
Markovics S. fűszer- és csemege kereskedő.

Vasuti vendéglő

a pályaudvaron, a város közvetlen közelében szép kerthelyiséggel. Kifogástalan konyha s közvetlen termelőktől beszerzett borok. Számos látogatást kér

Kass Gusztáv
vasuti vendéglős

BOGOJEVIĆ D.

Via Caserma 4 FIUME Via Caserma 4

Ajánlja magát minden cipész-munka szállítására. - Pontos kiszolgálás. - Kifogástalan munka. Jutányos árak.

ÜZLET MEGNYITÁS!

Tisztelettel értesítjük t. c. vevőinket, hogy

Vas- és fémmáru üzletünket
FIUME :-: Via del Pozzo 2. :-: FIUME

ujból megnyitottuk és hogy mélyen leszállított árak mellett ezután is mindenkit szívesen fogunk kiszolgálni.

Midőn dűsan felszerelt raktárunkat megtekintésre ajánljuk, azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk a t. c. vevő közönséghez, hogy becses bizalmával ujból megtisztelni sziveskedjék. Kiváló tisztelettel

WELLMANN TESTVÉREK

ORIENTALE KÁVÉHÁZ VELENCE

nagy bar-ral és tágas söresarnokkal egyesítve.

Riva degli Schiavoni, a Lidóra induló vaporetto állomásával szemben.

Egyetlen modern kávéház és bar Velencében. Az egész házat magába foglaló, e célra épült elegáns helyiségek a lagunákra néző gyönyörű tetőtérasszal. - Kitűnő fagyaltok és frissítő italok. - Kifogástalan kiszolgálás minden nyelven. - Mérsékelt árak.

:-: Az idegenek találkozó helye. :-:
Esténként orkesztrális hangverseny.

Csütörtökön és vasárnapon délutáni hangverseny 3 órától 6 óráig.

VELENCE PENSION INTERNATIONAL.

Családi szálló és penzio 2 percnnyire a Márkustól. - Villanyvilágítás - Fürdő. - Telefon 1386.

Teljes penzio 7 lirától. - Szobák 2 1/2 lirától feljebb.

Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva. A magyar vendégek részére jár „A TENGERPART”.

VILLA BÉKELAK

Lussingrande

Gyönyörű napos fekvés, szélmentes, télen is zöld kertek között. Kényelmes szobák délre, tengeri kilátással és erkéllyel is, parkettel majolikakályhakkal s dupla ablakkal.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üvegtárgyak óriási raktára.

Szabad megtekintés. **78 kiállítási terem.** Magyar ügyvezető.

UJDONSÁG!

☛ ☚
I. fiumei fényképészeti műintézet
Via del Pino 8. (a Giardino pubblico közelében).
Naponta este 8 óráig (előzetes értesítés esetén később is) fevételek villanyvilágítással.

Csakis művészi kivitelű fényképek szállítanak.

AURORA kávéház

Velence Szt Márktér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb. Előzékeny kiszolgálás.

Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

Karpitos és diszitő

Viale Deak 26 - FIUME - Viale Deak 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók. Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű karpitos, diszitő és angol bormunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér
•• Garami József, karpitos. ••